

Előfizetési ár:
 Helyben, házas hordva
 Egyévi... 3 korona.
 Házas... 4 korona.

 Külföldre, postán küldve
 Egyévi... 3 k. 50 B.
 Házas... 4 k. — B.

 Egyenlő szám 2 fillér.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Megjelen minden nagy
 hétfő és
 szombatnapon kivételével

 Szerkesztőség és Kiadóhivatal
 Budapest, Nagy-úton 154. sz.
 (Juhász-ház).
 Hova a lap szellemi és anyag-
 ra vonatkozó észrevé-
 teljeit intézendők.
 Egyenlő szám 2 fillér.

Felolvasó szerkesztő: Hollósy János.

Telefon 141. sz.

Laptulajdonos a Nyomda-Részvénytársaság.

Közfürdőt Kecskemétnek!

Az idők haladtával az emberi köz-
 tevékenységnek folyton nagyobb és
 nagyobb körre való kiterjeszkedése
 folytán mind fokozottabb mértékben
 kerülnek emberi szabályozás és istá-
 polás alá azok a régente magánfel-
 adatoknak tekintett, de ma már köz-
 céloknak elismert tevékenységek és
 működési mozzanatok, melyek főképen
 és különös módon kihatnak az ember
 életére és egészségére.

Ép testben ép lélek, mondja a
 közmondás. De különben is egészsé-
 ges, életerős állam csakis ott képzel-
 hető el, ahol az államtalagok egyenként
 véve is életre képes, erős fizikummal
 rendelkeznek, mert csakis ilyen egyen-
 hivatott a legnehezebb közpolgári kö-
 telességnek: a katonáskodásnak a tel-
 jesítésére, nem is számítva azt, hogy
 az állam fentartását lehetségessé tevő
 közadók is fokozottabb mértékben foly-
 nak be akkor, ha az állam tagjai ke-
 resetképes, erős, egészséges egyének.

De itt nincs hely, idő és alkalom
 arra, hogy érdeméhez képest meltas-
 suk, mily fontos szerepet játszik az
 egyéneknek, mint államtalagoknak egész-
 sége a köz, az állam szempontjából; —
 ugyanis elismert tény, hogy a közegés-
 ségügyi közigazgatás egyik legfonto-
 sabb ága az ezerkarú közigazgatásnak.

Elég legyen itt csak kiemelni a
 közegészségügyi közigazgatás egyik
 legnevezetesebb alkatelemét: a köztisz-
 tásági közigazgatást, mint amelynek
 helyes keresztülvitele egyszersmind meg-
 alapozza a közegészségügy kedvező
 helyzetét is. Ahol tisztaság van, ott
 egészség is van. S a piszok, a szenny
 legjobb tenyésztő ágya minden beteg-
 ségnek, fekélynek és ragálnak. Nem
 gondozott, maszatos, piszkos gyerme-
 kek jobban ki vannak téve minden-
 féle fertőzésnek, míg a tisztaság akár-
 hányszor nagy bajoknak veszi elejét.
 És így van ez a felnőtteknél is: ren-
 deszen tisztálkodó, víztől nem irtózó
 emberek adott körülmények között
 sokkal egészségesebbek, mint a piz-
 kos, vizet mosásra ritkán használó
 emberek.

S különösen tekintetbe kell még
 itt venni azt a körülményt, hogy a
 betegségek, járványok, ragályok nem
 egyéni, hanem tömegjelenségek, me-
 melyek egyéntől egyénre, tömegről tömegre
 terjednek s mely ellen aztán — ha
 elterjed — késő a védekezés a rend-
 szerető, rendszeresen tisztálkodó emberek
 Fogyor 1 koronán ilyen tömegbetegségek

ellen pedig egyike a legelső s legjobb
 orvosszernek a tisztálkodás. Fontos
 létérdeke tehát államnak, társadalom-
 nak s minden egyes egyének egy-
 aránt, hogy a köztisztaság ügye kellő
 módon rendeztesse, a köztisztaság
 mindenféle beruházások, főképen pedig
 közfürdők építése által lehetőleg elő-
 mozdíttassék. Lám, Budapest tanácsa
 már teljes mértékben bejárta ezt s
 egyik dunai ingyenes fürdőjét a másik
 után nyitja meg, nem is szólva arról,
 hogy a közel jövőben is hány nagy
 fürdő építését eszközli.

Sajnos azonban, Magyarország ezen
 a téren még nagyon hátul kullog az
 európai államok sorában. Pedig tessék
 csak összehasonlítani a sokat fürdő
 angol munkást egy hunyadmegyei oláh
 pikulárral, akkor aztán ezen a szem-
 léltető képen is könnyen és pompásan
 látható lesz a tisztaság haszna.

S ha Magyarország lassan halad
 a köztisztaság terén, Kecskemétről, a
 mi sokat dicsért alföldi metropolisunk-
 ról egész bátran elmondhatjuk, hogy
 sehogy sem halad ezen a téren, ha-
 nem egyszerűen stagnál, mint a fel-
 fordult csónak a széktői pocsolyában.

Szeged, ez a törekvő nagy ma-
 gyar város-alig egy pár esztendővel
 ezelőtt pompás új nagy közfürdőt épít-
 tetett bent a város központján, mert
 belátta ennek szükséges voltát. Mi
 azonban csak várjuk azt a nem soká
 elkövetkező óriási tifuszjárványt, mely-
 nek szomorú lezajlása után majd el-
 kezdünk elmélkedni egy modern köz-
 fürdő építéséről.

Mert Kecskemétnek a mai köz-
 tisztasági viszonyai egyenesen retten-
 tesek. Nem köztisztaság ez, hanem egy-
 szerűen közpiszkosság. Vizvezetékünk
 nincs, csatornáink piszkosak, utcáink
 kövezetlenek, sehol nem locsolnak, ha
 csak a jó Isten nem küld egy kis
 nyári záport s a port adagokban
 kénytelen beszédni az, aki egy kissé
 szeles, vagy száraz időben kénytelen
 végigmenni az utcán. Ráadásul aztán
 fürdünk sincsen.

A jó öreg gazdasági-gőzfürdő már
 nem elégíti ki Kecskemét követelmé-
 nyeit, a legyes-gőzfürdőről csak a be-
 avatottak tudják merre van, az uszo-
 dára pedig bármily jóakarattal sem
 lehet ráfogni, hogy megfelel egy 70
 ezer lakosú város igényeinek. A mi
 speciális nyári pocsolyánkról — a széktó-
 ról — pedig jobb nem is szólni,
 mert az a mai állapotában csak nevet-
 séget és szánakozást kelt.

Nem nehéz ezek után kitalálni,
 hogy mi is itt a legközelebbi jövő
 feladata?

Egyrészt ugyanis létesíteni kell
 egy nagy modern közfürdőt a város
 központján, tágas uszodával aztán be-
 kell rendezni a Széktót használható
 nyári fürdővé, végül pedig ingyenes
 népfürdőt kell létesíteni.

Ami a nagy közfürdőt illeti, en-
 nek minden tekintetben modernnek,
 praktikusnak és kényelmesnek kell len-
 nie. Szükség lenne még egy a Kec-
 kemét méreteihez alkalmazkodó nagy
 gőzfürdőre, olcsó kádfürdőkre, hidegviz-
 gyógyfürdőre és — ami legfőbb, egy
 nagy uszodára.

Uszodánk ugyanis a mai körül-
 mények között nincs olyan, ahol pl.
 traininget vehetnének azok, akik ko-
 molyan szeretnék gyakorolni az uszást.
 A Kecskeméti Athletikai Clubot most
 is meghívták egy országos uszóver-
 senyre Cirkvenicába. De nem mehet
 el a Club tagjai közül senki, mert
 senki sem trainirozhatja az uszást az
 úszásra alkalmas víz hiányában. Mert
 erre a célra a Széktó sekély vize is
 alkalmatlan.

Szólva pedig a Széktóról, arra vo-
 natkozólag az a legcélszerűbb kíván-
 ság, hogy csináljanak a Széktóból egy
 csinos, szép alkalmas nyári fürdőt. A
 tavat építtessék körül kabinokkal, a
 tó talaját pedig időközönként kotras-
 sák ki, hogy ne kelljen bokáig pon-
 drós salakban gázolni. Aztán tartsanak
 készenlétben elég uszóruhát s egyálta-
 lán egészsítsék ki tisztességesen a fel-
 szerelést s végül oldják meg a Széktó
 olcsó és jobb közlekedés kérdését, mert
 a mai egy döcögő omnibusszal nem
 sokra megyünk.

Igy aztán lehetne a Széktóból egy
 igazi, kellemes, nagyvárosias nyári für-
 dőt varázsolni, melyet pompásan egé-
 szítene ki a széktői vendéglő, az Athle-
 tikai Club közeli pályája és a széktői
 erdő. Csak egy kis élelmesség kellene
 hozzá s mindjárt egész másképpen
 menne minden.

Arról meg szólni se kell, hogy
 úgy a modern nagy gőzfürdő, — me-
 lyet a városnak kellene felépíteni és
 kezelnie — mint a Széktó, ilyen kör-
 ülmények között nagy bevételi forrá-
 sává válna a városnak s jelentékeny
 hasznot hajtana, úgy, hogy bőven meg-
 térülnek az ingyenes népfürdők kia-
 dásai is. A másik Széktót pedig, melynek
 közepén a korcsolyaház szigete van,
 teljesen ingyenes nyári fürdő gyanánt
 kellene átengedni a szegényebb nép
 számára, mint ahogy azt a budapesti
 ingyenes Duna-fürdőknél látjuk. S ez
 az ingyenes népfürdő a városnak se
 kerülne valami sokba, sőt alig-alig ke-
 rülne valamibe.

Ezen kívül azonban kellene bent a városban is építeni egy ingyenes népfürdőt, amelynek szükségességét eléggé megindokolja az az összefüggés, mely a közegészségügy állapota és a szegényebb népelem tisztálkodása között van. A nagy Róma időszámításunk kezdetén már jóval előbb volt ezen a téren, mint mi, a XX. század modern fiai. Bizony, nagyon sok pótolni való van ezen a téren s miénk a feladat, hogy a terhes mulasztásokat minél előbb pótoljuk és helyrehozzuk.

A zsoltáros lethargikus vanitatum vanitas, ahelyett a mai kor jelszava: sanitatum sanitas: legfőbb az egészség. Ennek pedig legemeliblebb feltétele a tisztaság. Azért, amely államban a köztisztaság komoly kultuszra talál, az egyuttal élénk jelet adja emancipált, művelt voltának is. A Balkánon azonban bajos volna modern köztisztaságról beszélni, de ott a művelődés is gyöngye mankokon jár.

Kecskemét sok tekintetben példát mutatott nem egyszer más városoknak s nem szeretett sohasem utolsó helyre szorulni a városok nagy versenyében. A köztisztaság terén azonban nagyon elmaradtunk s nem hisszük, hogy volna még egy ily nagy város Magyarországon, melynek fürdőügye úgy el volna hanyagolva, mint Kecskemété.

Ne halogassuk azonban mi se tovább a cselekvést, hanem mutassuk meg, hogy életrevalók, haladásra képesek vagyunk.

Építsük ki tehát fürdőinket, főképen pedig állítsunk közfürdőt!

A t. Ház nyári szünete. A képviselőház a nyári szünet előtt ma tartotta utolsó érdemleges ülését. — Lesz ugyan még két formális ülés, a holnapin konzuli bíráskodásról szóló törvényjavaslat harmadszori felolvasása történik meg, a csütörtöki ülésen pedig a főrendiháznak az oda tárgyalás és „szives hozzájárulás” végett átküldött javaslatokról érkező üzenetet veszi a képviselőház tudomásul. És ezzel bezárulnak a parlament kapui s képviselők csekély számú csapata is, amely még Budapesten tartózkodik, szétoszlik a szélrózsa minden irányába.

Hír szerint szeptember hó 26 án gyűlésműt össze a képviselőház, de első feladatuként a delegáció tagjait fogja megválasztani s aztán újra elnapolás következik, míg a delegáció végzik munkájukat. A közösügyes bizottsági tárgyalások után sem fog következni a parlament plenumának munkája, mert előbb a jövő évi költségvetést tárgyalja le a pénzügyi bizottság. Így tehát csak október végén, vagy november elején fognak a képviselőház érdemleges ülései megkezdődni.

Iskolai értesítők.

Az 1909—10 iki iskolai évről kiadott iskolai értesítők közül már beszámoltunk úgy a ref. jogakadémia, mint a három középiskola, valamint a polgári leányiskola értesítőjéről. Hátra van még egyetlen szakiskolánk

a községi tanonciskola értesítője,

melynek alapján a kecskeméti községi iparos- és kereskedő tanonciskola egy évi működéséről óhajtuk beszámolni.

A Részvény nyomdából kikerült, izléeses technikájú értesítőt Sztankay La-

jos, az iskola h. igazgatója szerkesztette s bátran el lehet mondani, hogy ez az értesítő minden tekintetben a legelső az ilyenmő értesítők között. Meglátszik rajta, hogy összeállítójuk Sztankay Lajos maga is szívesen foglalkozik az irás mesterségével, mert csakis egy ily egyén tud ily gondnal, alaposan és körültekintéssel összehozni egy ily könyvet.

Az értesítő egyébként Pataky Imrénnek, az iskola volt igazgatójának lelkes elparentálásával kezdődik, majd a felügyelő hatóságok ismertetése után az elmult tanévről szóló jelentés következik, mely tudatja velünk, hogy beiratkozott az iskolába 655 iparos- és 124 kereskedőtanonc, összesen 779 tanuló. Ebben a tanévben 84-el több volt a tanulók létszáma, mint az előző évben, minélfogva egy negyedik párhuzamos első (I. D.) osztályt kellett létesíteni. Azonban mégis 60—65 tanuló szorongott egy teremben, évközben pedig több jelentkezőt vissza kellett utasítani. Ezeket a bajokat csak új párhuzamos osztályok létesítése által lehet segíteni, miért is az ipariskolai bizottság egy új párhuzamos második osztály felállításáért folyamodott a városhoz.

A tantestület létszámában Pataky Imre igazgató elhunytá folytán az a változás állott be, hogy Sztankay Lajos biztatott meg az igazgatói teendők ellátásával, míg új tanerők gyanánt Schnitzl Gusztáv és Lusztig Lajos kerültek az iskolához.

Ami pedig a vizsgák eredményét illeti, az ipariskolában a tanulóknak 76 százaléka, a kereskedelmi iskolában pedig 82 százaléka tette le a kellő eredménnyel a vizsgákat, ami a körülményeket tekintve véve nagyon szép eredmény.

A vizsgák után pedig jun. 12 én az Iparos Otthon dísztermében nagy iskolai évszáró és önképzőköri ünnepély volt, melyen pénzbeli és könyvjutalmakat, valamint írásbeli dolgozatért és számolásért pályadíjakat osztottak ki.

Az értesítő ezután Sztankay Lajosnak egy tartalmas, kerek cikkét közli a jövő feladatairól, mely ügyesen vázolja a közel jövő tennivalóit. Majd a statisztikai táblázatok közlése után a Bitzó János vezetése alatt álló tanonciskolai önképzőkör működéséről szóló jelentés következik, amiről mindenki csak örömmel szerezhet tudomást, mert ebből látszik, hogy a tanonciskola nemcsak tanít, hanem nevel is, amire pedig nagy szükségük van a tanoncoknak. Az önképzőkör egyébként rendezett három ünnepélyt is és pedig márc. 15 én, majd gróf Széchenyi István halálának 50 éves évfordulója alkalmából, végül az évszárókor. Volt hirdelve egy pályázat is „Mikép szerezhet az iparos megtisztelő társadalmi állást?” címmel, mely nagyon szép eredménnyel járt. Az évszáró ünnepélyen Bitzó János tartott értekezést „A rabszolgákból mint lettek szabad munkások?” címmel. Ezt az értekezést az értesítő is közli.

Ezután aztán már sablonos részei következnek az értesítőnek és pedig az általános tanterv és tananyag vázlatja, a tanító testület névsora, az elvégzett tananyag ismertetése, az intézet költségvetése, a jövő iskolai évre vonatkozó tudósítás, végül az órarend. A költségvetésből kiemeljük, hogy az iskola fenntartása 21,016 koronába került, melyet 3000 kor. állami segély igénybe vétele mellett Kecskemét th. város fedezett.

Atlápozva tanonciskolánk jól összeállított értesítőjét, elmondhatjuk, hogy a kecskeméti tanonciskola minden tekintetben megfelel a hozzá fűzött várakozásoknak, mert hathatósan s nagy mértékben hozzájárul ahhoz, hogy egy nagy, erős és képzett ipargeneráció alakuljon ki a jövő társadalmában.

Ha pedig a magyar kisiparosok helyzetét javítani akarjuk, legelőször is az iparosok műveltségét kell fokozni, mert az hozza maga után a tekintélyt, ez pedig számtalan vonatkozásban a kisiparo-

sok általános helyzetének javulására vezet. Épen ezért, szeretettel kell pártfogolnia tanonciskolánkat mindenkinek, aki a kisiparosaink boldogulását, a magyar kisipar fellendülését s ezzel közvetve Magyarország jövő sorsát szíven viseli.

NAPI HIREK.

— Szerkesztőség és kiadóhivatali telefon száma: 141. —

Naptár: 1910. év, augusztus 3, szerda, R. kath.: István vt., Protestáns: Eleázár, Görög-orosz: július hó 21., Simeon, Izraelita: 5670. év, Thamusz 27. — Napkelte 4 óra 39 perc, Napnyugta 7 óra 31 perc, Naphossza 14 óra 52 perc. — Holdkelte 1 óra 56 perc, éjjel, Holdnyugta 6 óra 51 perc, délután. — Újhold 5-én 7 óra 37 perc, reggel

Időjárás: A központi meteorológiai intézetnek Kecskemétre érkezett jelentése szerint, a következő időjárás várható: Meleg, elvélve csapadék, zivatarok.

Mi lesz a locsolással??

Szállunk

a tek. városi tanácshoz!!!

Boldog kornak, boldog embere volt Cicero, ki is tele torokkal vághatta a népe életére törő kényurnak az arcába: „Meddig élsz még türelmünkkel vissza, Catilina”. Az arcába dörögte a jás, gyilkolási szándékait, mert érezte, tudta, hogy a közérdek megadja neki a hozzávaló jogot és hatalmat.

A közérdek ránk ruházta hatalmunknál fogva, kérdjük már most mi is: Meddig akarsz még visszaélni városunk tanácsa türelmünkkel?! Meddig állsz még süket fülű falánk sz gyanánt jogos kérelmeink elébe?

Megkíséreltünk eddig mindent, nyugodt hangon, tárgyilagos bemutatásával siralmas közegészségi és köztisztasági állapotunknak, annak keresztülvitelére, hogy a városi tanács megszívlelje **jogos követelésünket**, hogy belássa végre égető szükségét az **utcák rendszeres locsolásának** — de minden kísérletünk hiábavalóan bizonyult.

Ne csodálkozzanak ezek után tehát, ha nem kérünk, nem sironkozunk továbbra is, hanem **követelünk**. Követelünk és lármaunk mindaddig, míg csak **poros levegőnkben hangunk bírja** — míg végre is majd eleget tesznek követelésünknek.

De nem nyilatkozatot várunk ám! Arra nincs szükségünk; **locsolás** — **rendszeres locsolás** kell nekünk.

Hogy nincs víz, hogy nincs pénz, hogy nincs ember — ezt már mind tudjuk. Ezekre az a válaszuk: viznek is, pénznek is, embernek is kell lennie a locsolás elvégzéséhez.

Most, hogy a város minden utcájában építkeznek égbekiáltó szörnyűség az a **gyilkos levegő**, mely városunk fölött terjeng! Nappal látni nem lehet a portól, este meg, mikor sétálni szeretnénk mázsányi teherként nehezedik tudónkre a **mésszel** elegyedett por.

Hát ezért vagyunk mi kultur városban, amelynek Városszépítő Egylete, művésztelepe, színháza, országsszerte híres városházája van — hogy ne merjünk ki lépni az utcára vagy ha kilépünk csak félelemmel tehessük azt.

Nem és ezerszeresen nem! És ennek az ellenkezőjét, csak azok mernék velünk elhítni, akik a lakosságot jámbor, csendes semmiért sem szóló polgároknak nézik!

Ezer szónak is egy a vége: **vizet az utcáknak, locsolni, locsolni!** Nem mondjuk, hogy hol, városunk melyik részében, mert akkor nem győznők papírral, csak azt jegyezzük meg, hogy legelsőbban is ott — hol a forgalom a legnagyobb!

Kérni könyörögni nem fogunk többé, hanem követelni addig — még követelésünknek eredménye nem lesz. És ha itt, nem akarják meghallgatni követelésünket, pellengére állítjuk siralmas közállapotainkat az egész ország előtt!

— **Uj menhelyorvos.** A belügyminiszter a kecskeméti állami gyermekmenhelynél üresedésben lévő másodorvosi állás ideiglenes ellátásával Herczeg Mihály budapesti szigorló orvost bízta meg.

— **Közigazgatási bejárás.** Kecskemét város közigazgatási bizottsága, a városi mérnöki karral s az államvasútak kiküldöttjeivel csütörtökön reggel 8 órakor a szolnoki-uti vasúti átjárónál közigazgatási bejárást tart. A kiszállás célja az új szolnoki úti vasúti átjáró létesítése.

— **Közegészségügyi vizsgálat.** Így nyáron, amikor a nap izzó sugarai atomaira bontják a szerves vegyületeket, a kecskeméti rendőrségi s az orvosi vizsgálat alá veszi az élelmiszer árusok árucikkait s a kávéházak, vendéglők, bodegák huskészeit s a kiszolgáláshoz használandó edények tisztaságait. — A vizsgálat tegnap megkezdődött s dr. Szabó Győző tisztiorvos, Rektórisz Gyula rendőrtisztrel sorra járja az élelmiszer árusokat s vendéglőket, hogy a közegészségügyi vizsgálatot megéjtsék. Az első nap eredménye az volt, hogy a legtöbb helyen romlásnak indult élelmiszereket s fertőző tisztátalanságot találtak. A szemle természetesen a közegészségügyi rend ellen vétők szigorú megbüntetését vonja maga után.

— **Mariházy vándorlása.** Mariházy Miklós kecskeméti szinigazgató aug. 1-én kezdte meg előadásait Nagyszentmiklóson, ahonnan pedig majd Makóra megy a társulat.

— **Búcsú a barátoknál.** A kecskeméti Szent Ferencrendi szerzetesek templomában ma folyt le a Szent Ferenc emlékére minden évben rendezni szokott búcsú, a melyen mintegy 400 vidéki katolikus hívő vett részt. A búcsút szent gyónás és áldozás előzte meg.

— **Razzia a dinnyepiacon.** Ma végre valahára megkezdte a város hatósága rendszeres nyári razziját, a járványos betegségek legalkalmasabb terrenumán, a dinnyepiacon. Dr. Damó Zoltán városi tisztiorvos végezte a szemlét, amelynek az lett az eredménye, hogy mintegy **2200 darab** egészségre ártalmas, félig érett dinnyét elkobzott. Őva figyelmeztetjük városunk közönségét, hogy saját egészsége s élete érdekében a legnagyobb elővigyázatossággal vásárolja be gyümölcszsükségletét. — Ha az ovatosság meg lesz, talán az idén elkerülhető lesz a tifuszjárvány.

— **A motoros bicikli — és a kocsi.** F. hó 1-én délelőtt féltizenegy órakor majdnem halálos szerencsétlenség történt az izsáki úton, a gyalogsági laktanya mellett. Adler Nándor ugyanis motoros kerékpárán ment az országúton, véle szembe pedig Bálint Sándor II. t. 217. sz. alatti lakos jött hazafelé kocsijával. A motor prüsszögésétől és zakatolásától a lovak megbokrosodtak, a kocsit keresztbe fordították, minek következtében az felfordult és maga alá temette a kocsist, ki homlokán és balkarján sérüléseket szenvedett. De összetört a kocsi is. Bálint Sándor a rendőrségen jelentést tett Adler Nándor ellen, mert őt okolja a motor vigyázatlan kezelése miatt a szerencsétlenségért.

— **Tanítók nyugdíjaztatása.** A vallás-és közoktatásügyi miniszter elrendelte, hogy a törvény szerint nem képesített, de régi jogalapon működő tanítók nyugdíjaztatási kérvényeit a királyi tanfelügyelőségek f. hó végéig kívánják be. A helybeli tanfelügyelőség tankerületében lévő ilyen tanítók nyugdíjaztatási ügye most van folyamatban. A helybeli tanfelügyelőség kerületében négy ilyen tanító van, magában Kecskeméten nincsen. Az illetékes nyugdíjbizottság az illető ügyeket szept. elején veszi tárgyalás alá.

— **A sorozások.** A hivatalos lap mai száma közli a honvédelmi miniszternek a fősorozások megkezdéséről szóló rendeletét. A rendelet szerint a sorozások az egész országban augusztus nyolcadikán kezdődnek és legfőjebb szeptember harmincadikáig tarthatnak.

„URANIA“

tudományos- és mozgófénykép-színház
kedd, szerda és csütörtöki műsora:

Barangolás Svédország hegysegei között.
Ragaszkodó bútorok — bohózat.

Isis — görög rege.

A szerelem tündére — életkép.

Tövises úton — dráma.

A vén kecske is meggyalja a sőt — bohózat.

A szórakozott Pali — bohózat.

A kőbányai póstás — dráma.

Pénteken színre kerül itt először:

XIX. SZÁZAD.

Írta: Pekár Gyula dr.

— **Állatpiac.** Auguszt. 2. Sertés, fiatal nehéz páronként 320 kgr. felül 130 K., közép páronként 251—320 klgmíg 126 K., könnyű, páronként 250 klgmíg 124 K., páronként 45 kilóélet és 4 százalék levonással. Öreg, nehéz páronként 50—60 kl. élet és 4 százalék levonással 120 K. — Öreg nehéz, ételsúlyban 104 K. — Borjú 090—094 K. ételsúlyban. Birka 50 fillér ételsúlyban.

Kipattant a nagy titok.

Im itt a
szomorú statisztika,

melyről eddig hallgatott a krónika.

Az **Első Kecskeméti Gyufagyár** július havi működéséről mi is számot adunk. Csakhogy a mi havi zárszámadásunk nem azt fogja feltüntetni, hogy eddigi nagy hírének öregítésére mennyi gyufát, mennyi nyereségre volt alkalma elszállíthatni a gyufagyárnak, hanem igen is kimutatjuk azt, hogy mennyi vér és emberadót igényel a gyufagyár produktumai révén.

Kötelességünknek tartjuk a nagy közönség szeme elé állítani azt a tükröt, mely rideg, csalhatatlan, **kétséget kizáró** adatokból mutatja meg, hogy mily állapotok uralkodnak minálunk egy **modern** gyártelepen, hogy a nehéz munkában, sílány bérért verejtékező munkások testi épsége mennyire van megóva a legkülönbélebb gyilkos veszedelmek ellen!

Előttünk ismeretlen fogalom a tények agyonhallgatása. És mi nem túrunk agyonhallgatást, — ha mindenki és mindenütt megtagadják nekünk a felvilágosításokat, úgy nyomozunk, kutatunk addig a magunk erejéből, míg meg nem tudjuk a tényeket a maguk igaz valóságukban s akkor szólunk, szólunk a nagy közönséghez!

És most beszéljenek a tények, a maguk szomorú sorrendjében.

Julius 6 án: Forró Anna 14 éves leánynak balkeze hüvelykujján az első iz felső része a körömtől mintegy egy centiméter hosszan a bőr felrepedt és a köröm megsérült. A sérült felgyógyulása 5 napot igényel. A sérülés **részben** a sérült saját vigyázatlansága folytán történt.

Tehát a hónap első hetében megtörtént az első kisebb szerencsétlenség. És mivel részben a leány saját vigyázatlansága folytán történt — szót sem érdemel. Vagy nem így gondolta ezt az igazgató-ság? Nem? Akkor csodáljuk, hogy miért nem tudatták velünk, miért nem mondot-

ták nekünk hogy megtörtént a szerencsétlenség, hogy a leány a gép alatt sze-degetett valamit és hogy a lakatos meg-indította a gépet — a gép meg összezuzta a leány ujját. Miért nem szabad nekünk és a közönségnek ezt tudnia? Ha már egyszer megtörtént!

Julius 11 én: Piroska Rózsi 14 éves gyári munkásnő jobb kezének gyűrűs ujjja megsérült. Felgyógyulása 1—2 hé-tig tart; sérüléseit saját vigyázatlansága folytán szenvedte el.

A második szerencsétlenség. A 14 éves munkásleány gépet tisztított. — E munka teljesítése **határozottan kötelessé-gévé volt téve**, ellenben arra **senki nem oktatta ki**, sem őt, sem társnőit, hogy a géppel hogyan kell bántani. És a **14 éves munkásleány saját vigyázatlanságából sérült meg.**

Julius 16 án: Batka Teréz 27 éves munkásnő jobb keze mutatóujjának első két ízét a fogaskerék összetörte. Előre-láthatólag három héten belül gyógyul fel.

Egy súlyosabb eset — gondoljuk, hogy „saját vigyázatlansága“ folytán történt — gondoljuk, mert sajna erről az esetről nem sikerült bővebb adatokat szereznünk.

Julius 31 én: Sziládi Judit 13 éves gyári munkásnő délután 1 órakor II-od fokú égési sebeket szenvedett a bal lábfejen. A sérült felgyógyulása előre-láthatólag 21 napig tart. Sérülése saját vigyázatlansága folytán történt.

Már hogy is ne?! Hisz az a 13 éves leány **feltétlenül tudja** mi az elővigyázatosság. Neki azt tudni kell, de a gyár-vezetőségének nem, mert különben nem fordulhatna elő, hogy szegényke **véletle-nül** belelép az udvaron át folyó phosphor-massás vízbe, amelyik mint a forró lavina folyik, **anélkül, hogy el volna zárva!**

Leközlöttük a szomorú statisztikát, kommentárt hozzája ma nem fűzünk, mert az ezzel kapcsolatos mondanivalóinkat leg-közelebb részletes tárgyilagossággal mondjuk el.

Szerencsétlenség a Csongrádi-utcán.

Összetaposta a huszárló.

Elgázolt kereskedő.

Egy szerencsétlen, talán halállal vég-ződő baleset játszódott le ma reggel háromnegyed 8 órakor a Csongrádi utca torkolatánál Bódogh Ferenc gyógyszer-tára előtt.

Ma reggel háromnegyed 8 órakor ugyanis amint a cs. és kir. 8 ik huszárezred lovasesapata a Szolnoki uti nyomásra akart menni gyakorlatozásra, Bódogh Ferenc gyógyszer-tára előtt **Me-tovics** közhuszárlóva ágaskodni kezdett s elütötte a lábáról a járdá s a lovas-esapat között haladó Jancsó Károly 60 év körüli erőteljes kereskedőt. A ló a fejére gázolt a szerencsétlen embernek, akit a vér rögtön elborított.

Minthogy hamarosan orvost nem találtak a csapat őrmestere egy gyógyko-vács fogott az első segély nyújtáshoz s épen a kötözésnél tartott, amikor Szabó József rendőrfogalmazó a helyszínen temett s a sérült embert a városi orvosi rendelő-szobába szállította.

Ott azután Damó Zoltán dr. a sérülést megvizsgálta s miután azt **nagyon súlyosnak sőt életveszélyesnek** találta, a sérültet a kórházba szállította.

Jancsó Károlyt ezideig még nem lehetett kihallgatni, mert eszméletlenül fekszik, a huszárok pedig úgy adják elő a dolgot, hogy a balesetért senki sem okolható, véletlenség idézte elő.

Wagner-vendéglő

augusztus elsejétől egész éjjel nyitva.

Ott kaphatók mindenkor
a legizletesebb **korhelyétkek!**

Nyári occasio.

Tekintettel az előre haladott időnyre, az
összes nyári áruk

Dudogh István áruházában a mai
naptól kezdve leszállított árban kerülnek eladásra.

Különösen kiemelendők 1459

fürdő ruha (costüm)	darabja	2 frt	40 kr.
fürdő sapka	darabja		30 kr.
férfi színes ingek (válogatott)	darabja		90 kr.
férfi tiszta selyem csokor	darabja		25 kr.
férfi batiszt csokor	darabja		17 kr.
lúster női sapka	darabja	2 frt	50 kr.
lúster női alsó	darabja	3 frt	— kr.
fil de cosse női ajour harisnya párja			50 kr.

Gyermek ámpir mosó kötények

4	5	6	7	8	9	10	11	12 sz.
34	39	44	49	54	59	64	69	74 kr.

Szalma kalapok saját árban.

Biztosíték ellenében nagy jövedelem érhető el.

Agilis, becsületes ügynökök kerestetnek.
Ajánlatokat e lap kiadóhivatala továbblt.

Négy gymnasiumot végzett
jó házból való fiatal ember

gyakornokul fölvetetik

Mintsek Géza 1503

Vöröskereszt drogeriájában.

Férfi fehérnemű és női felső-ruhák
varrását szépen és olcsón teljesítem

Sipos Károlyné 1504

VI. tized, Bika-útca 229 ik szám alatt.

Lakatos segédek és tanoncok
azonnal felvétetnek

Reiszmann Márton

épület, műlakatos és vasszerkezeti műhe-
lyében V. tized, Tehén útca 270 ik szám.

Cementüveghordók,

rendezésekre. Költségelőirányzat és látogatás díjtalan. Modern és célszerű berendezésű présház és pince cementüveghordókkal.

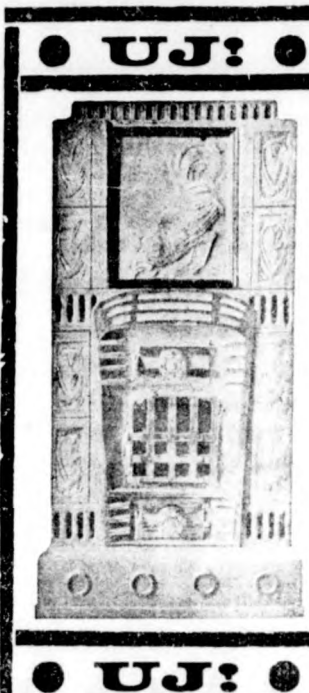
A cementhordók előnyei:

1. Tetszés szerinti alak és nagyság.
2. A helynek két, illetve háromszori jobb kihasználása a fahordókkal szemben.
3. Beszerzésének olcsósága.
4. A javítási költség és sok munkaerő megtakarítása.
5. Tetszés szerint használható vörös, vagy fehér bornak.
6. Határtalan tartósságuk.
7. Hőváltozás elleni érzéketlenségük.
8. Nedves pincékben, hol fahordót elhelyezni nem lehet, ott ezek alkalmazhatók.
9. Könnyű tisztántartásuk.
10. Szabad, ugynevezett anyaföldbe való beépítésénél a pincefal megtakarítása
11. A bennlévő folyadék megtartja természetes színét.

Cementüveghordóink ára a készitendő mennyiségtől, azok nagyságától, valamint azon helytől függ, hol azok épülnek.

Minden egyes hordó töltése történhetik az ajtócskacsapon vagy szájadzón keresztül. A hordófenék úgy készül el, hogy az ajtócskánál a folyadék utolsó cseppig kiüríthető. Kiürítés után elégséges a hordót vízzel kimosni, hogy az azonnal használható legyen. — Kéneznai a cementüveghordókat nem szabad. — Ily telepek 8—10 év alatt törlesztődnek: célszerűségük nyilvánvaló.

GRANDOWSKY és BITTMANN mérnökök
magyarországi társtulajdonosa:

Leicht István

gyorsmelegítő cserépkályha
készítő Kecskeméten,
IV. tized, Szarvas utca 167.

Speciál kiállítás, koksztűtésre a szabadalmazott
folyton égő és légfűtő
cserépkályhákról.

Egyedüli készítője és elárusítója
Kecskemét, Nagykörös, Czegléd és Félegyházán.

Elvállalok régi kályhákat erre a szisztémre átalakítani.
Készítek takaréktűzhelyeket, majolika épületdíszeket kívá-
natra rajz szerint, kerti díszeket; — elvállalok javítást és
tisztítást is. Mielőtt kályhaszükségletét beszerezni óhaj-
taná valaki, előbb győződjön meg személyesen a már
3 év óta használt és kitűnően bevált légfűtő rendszerről.
Szíves párfogást kérve, — vagyok kiváló tisztelettel:

Leicht István.

Világhírű, jó és olcsó ásványvizek!

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy gróf Schönborn Eulichheim Károly
beregmezei uradalmának

Szolyvai, Luhi Erzsébet és Polenai gyógyforrás-vizeinek

Kecskemét és vidékére a kizárólagos
1466
lerakatot megkaptam és allandoan **friss** töltésben raktáron tartom.

Ezen vizek dr. Kélli, dr. Bókai, dr. Widerhoffer tanár urak és számos orvosi tekintélyek
elismerő nyilatkozatai alapján kitűnő értékkel ajánlatnak. Vegyi alkotásuk összeha-
sonlítása és a tapasztalt gyógyhatás alapján, előkelő szakférfiak véleménye szerint a Szolyvai
teljesen egyenrangú a Billinve és a Luhi Erzsébet teljesen egyenrangú a Giesse-
hüblivel, a Polenai teljesen egyenrangú a Krondorfival. Ezek izre, hatásra teljesen
meggyőzőnek, gyógyhatása páratlanul bizonyult közhírné, hólyag és a vizeleti szer-
vek bántalmánál, vesebaj, cukorbetegség, a tüdő és légző szervek s torokbajoknál, epekő és
gyomorbetegségek ellen. — Egészségeseknek kitűnő ízű ital, igen üdítő viz bor, cognac, vagy
citromsavval vegyítve. Ezen vizeket ládákban és palackokként az itt jelzett olcsó áron árusítom:
1 láda 60 fél literes üveg 13 korona, egyes üvegenként 24 fillér, tress üvege-
ket ládával együtt 2 korona 40 fillérért vissza vezetem s így ezen kitűnő
gyógyhatású vizek üvegenként csak 20 fillérbe kerülnek. Ládánként vagy fél
ládánként raktáramban, üvegenként minden kávéházban, vendéglőben és fűszerüzletben kapható.

Telefon 111. szám. Tisztelettel: Telefon 111. szám.

Nagy László fűszerkereskedő,

regi Itcsés-piacon.

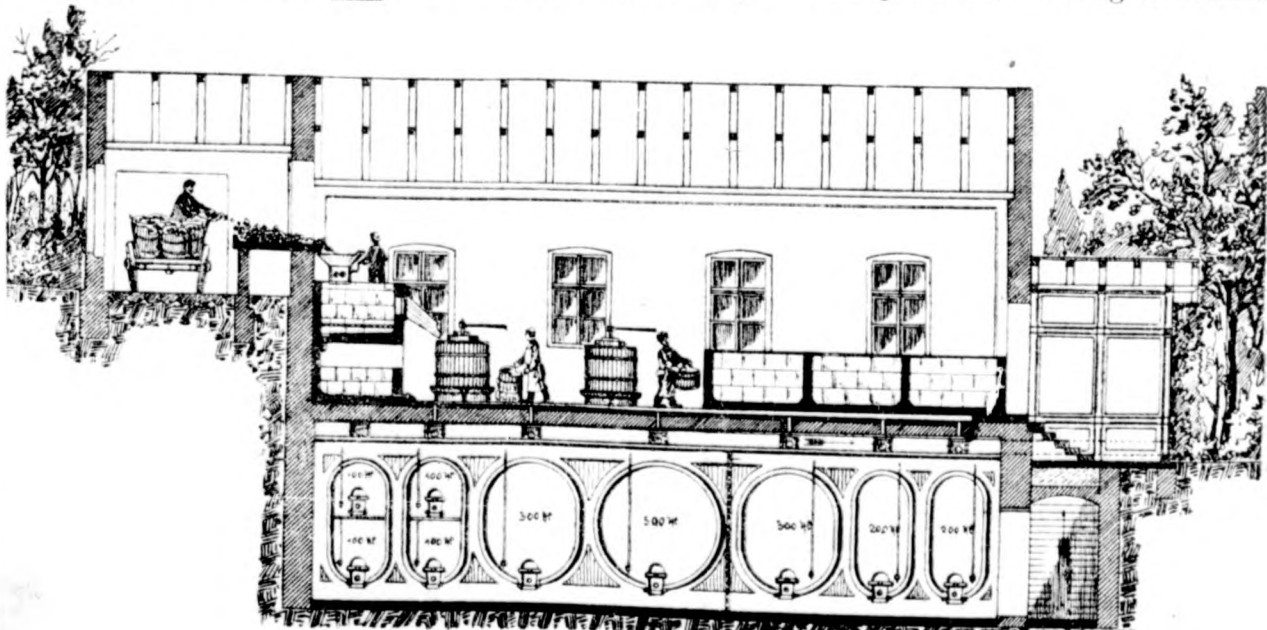
Dr. Balásfalvi Kiss Kálmán
ügyvéd irodáját

Wesselényi-útca 7-ik számú házba
(azelőtt Lakatos-útca 106-ik szám)
helyezte át. 1502

Keresek a piachoz közel fekvő helyen
1 szoba s konyhából álló lakást

bútorozva.

Cím: **Nagy László** fűszerkereskedőnél,
regi Itcsés-piacon. 1501

Dávid Nándor Kecskemét, 3. tized 62.